

23:e söndagen efter Trefaldighet- 2021 – Ingemar Andersson

Introitus Psalm 85, Gt 2 Kon 23:1-3, Ep Fil 3:17- 4:3, Ev Matt 22: 15–22

Det dubbla medborgarskapet. Skattepenningen.

”Det dubbla medborgarskapet” är den här söndagens ämne. Världsmedborgare blir man när man föds hit till världen och många blir också därigenom medborgare i ett jordiskt rike. Men det finns också många människor på vår jord som helt saknar medborgarskap eller som av politiska skäl nekas medborgarskap i jordiska riken. De lever statslösa, ofta under nöd och svåra umbäranden, utan skydd av ett lands lagar, utan rättigheter, utlämnade åt människors godtycke. Men att äga ett medborgarskap i ett rike här i världen är inte heller någon garanti för rätt och rättfärdighet. Många medborgare lider under det svåraste förtryck, förföljs, fördrivs, rensas ut och dödas, för att de t.ex. tillhör ”fel” folkslag. Och att kvalificera sig för medborgarskap är även i välordnade länder en omständlig och långvarig procedur.

Vi har förmånen att leva i lugna, välordnade samhällen med en fungerande rättsordning, och räknar detta närmast som något självklart. Men det är en högst angelägen och nödvändig bön, som vi i allmänna kyrkobönen ber för överheten, för riksdag och regering, då vi ber om att få bo i skydd under god lag och ordning. Det är en nåd från Gud att få leva under sådana förhållanden.

Medborgare i himmelriket

Hur totalt annorlunda är det inte med himmelriket jämfört med jordiska riken! Där finns inget förtryck, ingen förföljelse, ingen rasism. Där råder rätt och rättfärdighet och regeringsformen stavas NÅD. Därför är det genom nådens medel man blir medborgare där, och det är genom nådens medel man behåller sitt medborgarskap. Medborgarskap i himmelriket erbjuds alla människor fritt och för intet. Kristus Jesus har på sitt kors åt alla syndare köpt rätten att kallas Guds barn, att bli medborgare i himmelriket. Men dagens episteltext säger oss en sorglig sanning: *”Många lever som fiender till Kristi kors. De får sitt slut i fördärvet. De har buken till sin Gud och sätter sin ära i det som är deras skam, dessa som bara tänker på det jordiska.”* Men andra kan bekänna: *”Vi har vårt medborgarskap i himlen, och därifrån väntar vi Herren Jesus Kristus som Frälsare.”*

Här lever två skaror blandade med varandra. De lever i samma samhälle, de lyder under samma lagar och förordningar, de går tillsammans i sitt dagliga arbete, de möts i hem och familj, i skolan, i styrelserummen, i affärer, i kyrkan, på fritiden. Men under allt som är så lika till det yttre, finns en alldeles grundläggande skillnad ifråga om medborgarskap. De som ”har buken till sin Gud...”, dessa som bara tänker på det jordiska” har ett medborgarskap begränsat till det som rör det jordiska – och bortom detta äger man ingenting. När man lämnar det jordiska och träder över tröskeln till evigheten lämnar man allt - allt vad man levt för och hoppats på, och går utfattig in i evigheten. Och där skall man inte ens ha tillgång till en droppe vatten att svalka sin tunga med. Så oerhört fel man har räknat! Att ha sitt allt i detta jordiska, det är att ha missat det enda som verkligen betyder något. Det är att för en osäker jordisk lycka ha vänt ryggen åt en evig glädje. Det är att i ett kortsiktigt jordiskt perspektiv ha förkastat det eviga. Det är att om man så har vunnit hela världen ändå förlora sin själ – och vad hjälper det då en människa!

Men äger man också det himmelska medborgarskapet får de jordiska perspektiven en annan dimension. Det jordiska blir inte längre så viktigt, så omistligt för mig, för något långt betydelsefullare har blivit mitt. Har man blivit ”medborgare med de heliga och tillhör Guds familj” (Ef. 2:19) är man frälst från mörkrets välde och insatt i älskade Sonens rike. (Kol. 1:13). Genom Jesus, Kristus, min Frälsare, har jag blivit arvinge till ett arv som aldrig kan förstöras, fläckas eller vissna och som är förvarat i himlen (1 Petr. 1:14) och som jag får tillträda den dagen jag lämnar detta jordiska. I stället för att då mista precis allting, får jag då allt, ja, något som går långt utöver vad jag här någonsin kunnat tänka eller med mitt förstånd omfatta – en evig salighet i gemenskap med Gud – Fadern, Sonen, Anden – och med alla mina medkristna.

Ge kejsaren det som tillhör kejsaren

Fariséerna och herodianerna hade ingått en ohelig allians. Fariséerna stod för den andliga överheten och ville upprätta ett Guds rike som en världslig maktfaktor. Herodianerna var ett politiskt parti, som ville upprätta ett judiskt rike under Herodes ätt. Nu hade de båda gått samman i sina försök att snärja Jesus, och kom till honom med en listigt formulerad fråga, om det var tillåtet att betala skatt till kejsaren. Därmed trodde de sig ha trängt in honom i en återvändsgränd, så att han, hur han än svarade, skulle vara fast. Sade han nej, skulle romarna fångsla honom som upprorsmakare. Sade han ja, skulle hans eget folk se honom som en förrädare som stödde ockupationsmakten. Först försöker man lura Jesus med grovt smicker: *”Mästare, vi vet att du är ärlig och ger en rätt undervisning om Guds väg och inte tar parti för någon utan behandlar alla lika.”* Så kommer frågan om skatten. Men de listiga ränksmidarna blir stående där avslöjade. Jesus visste vad de hade i sinnet, och så faller de själva i den grop de grävt: *”Varför försöker ni snärja mig, ni hycklare? Visa mig det mynt som man betalar skatten med.”* De räckte honom en denar, och han frågade dem: *’Vems bild och inskrift är detta?’* De svarade: *’Kejsarens’.* Då sade han till dem: *’Ge då kejsaren det*

som tillhör kejsaren, och Gud det som tillhör Gud.” Och så får bedragarna förvånade drypa av med en tillstoppad mun.

Fariséerna och herodianerna i vår text blandar världsligt och andligt. Men världsliga riken och Guds rike skall inte blandas samman. De har olika uppdrag och syften. Kyrkan skall inte eftersträva världslig makt eller ge sig in på den politiska arenan. Och den världsliga makten skall inte styra över trons angelägenheter. Såväl påvekyrkan som Svenska kyrkan har här gått vilse. Påven har ett eget världsligt rike i Vatikanstaten och vill gärna ses som hela världens andliga och politiska överhuvud. Svenska kyrkan styrs av politiskt valda ombud, och vad värre är: mycken förkunnelse från dess predikstolar handlar om inomvärldsliga frågor och politiska ställningstaganden. Den lutherska reformationen drog upp gränslinjen mellan Gud och kejsaren, mellan det andliga och det världsliga. Augsburgska bekännelsen, art. XXVII, framhåller att där man sammanblandat den andliga och den världsliga makten, har detta ”givit upphov till stora krig och uppror, i det påvarna, i kraft av nyckelmakten, icke blott inrättat nya former av gudsdyrkan..., utan än ytterligare försökt förfoga över kungakronor samt beröva kejsare deras välden... Den andliga och den världsliga makten böra fördenskull icke sammanblandas. Den andliga makten har befallning att predika evangelium och förvalta sakramenten. Den skall icke giva sig in på främmande uppgifter, icke förfoga över kungakronor, icke upphäva överhetens lagar ... icke föreskriva överheten regler angående samhällsskicket, såsom Kristus säger: ’Mitt rike är icke av denna världen.’” ”Den världsliga makten sysslar med helt andra ting än evangelium. Överheten skyddar icke själar, utan kroppar och lekamliga ting mot uppenbara oförrätter...”

Men bekännelseskriterierna understryker att såväl den andliga som den världsliga makten skall hållas i ära. Båda är en Guds gåva och välgärning. (SKB s. 82,83).

Ge Gud det som tillhör Gud

Med det himmelska medborgarskapet blir synen på det jordiska förändrad. En kristen slarvar inte med det som hör till det jordiska medborgarskapet. En kristen vinnlägger sig om att vara en god och samhällsnyttig medborgare, som söker att i liv ochandel vara en prydnad för Guds, vår Frälsares, lära. En kristen söker att *”leva anständigt, rättfärdigt och gudfruktigt i den tid som nu är..., uppfylld av iver att göra goda gärningar”*. (Tit. 2:10 ff.). En kristen vill göra rätt för sig inför var man, ge kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud. En kristen underordnar sig sin överhet, medveten om att den för våra jordiska behov är insatt av Gud. Som kristen fullgör man sina skyldigheter mot alla: *”skatt åt den ni är skyldiga skatt, tull åt den ni är skyldiga tull, vördnad åt den som bör få vördnad och heder åt den som bör få heder.”* (Rom. 13:7).

Alltfler människor på jorden lever utan land och utan medborgarskap, i otrygghet, rättslöshet, ofta under de svåraste yttre förhållanden. För oss, som lever i trygghet i ett välordnat samhälle, är det en medmänsklig plikt, och detta i all synnerhet för kristna, att ta emot och hjälpa dem som tvingas leva utan land, utan hem, utan medborgarskap. Och som kristen har jag det stora uppdraget och den stora förmånen, att få erbjuda mina medmänniskor det himmelska medborgarskapet, säga dem att de fritt och för intet, för Jesu tillfyllestgörelse skull, kan få bli Guds barn, medborgare med de heliga och tillhöra Guds familj (Ef. 2:19).

”Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd. Detta är det största och främsta budet. Sedan kommer ett som liknar det: Du skall älska din nästa som dig själv.” Vi står med ett ansvar inför Gud. Han är den som har skapat oss och skänkt oss livet. Han har genom sin Son återlöst oss, köpt oss fria och gett oss rätten att kallas Guds barn. Liksom skattepenningen bar kejsarens bild skapades vi till Guds avbild. Genom syndafallet förlorades avbilden, men i det heliga dopet trycktes Guds bild på oss. Vi tecknades med korsets tecken och blev himmelsmedborgare. Så återställes genom dopet och tron den förlorade gudsbilden. Så lever en kristen i världen, men inte av världen. Att ge Gud det som tillhör honom är att först och främst ge sig själv. Dagligen får man ge Gud det som tillhör honom, lämna sitt liv i hans händer, älska, lyda och tjäna honom, som först har älskat och tjänat oss. Att ge Gud det som tillhör honom är också att Herren till ära tjäna den överhet han insatt. Och om överheten går utöver Guds ord, alltid lyda Gud mer än människor. Så skall också den kristna kyrkan vara ett ljus och salt i världen, bekämpa ogudaktighet, bestraffa och tillrättvisa brotten mot Guds bud och försvara mänskliga rättigheter. Men först och främst skall den kristna kyrkan förkunna lag och evangelium människor till omvändelse och frälsning, och den enskilde kristne har förmånen att i lära och liv, i handel ochandel, vara ett Jesu Kristi vittne och bjuda alla världsmedborgare att genom tron på Jesus Kristus, syndares Frälsare, bli himmelsmedborgare.

Amen.